

ርእሱ-ግንቀጽ

ዕንደራ ወያነ ዘሳሲ ዘሎ ሸፈጥን ጠቅነን

ኣብ ክልል ትግራይ ተኸሲቱ ንኣስታት 11 ኣዋርሕ ዝቐጽል ዘሎ ቅልውላው፡ ዝሓለፈ ሕዳር 2020፡ ወያነ ኣብ ልዕሊ ፈደራላዊ ሰራዊት ኢትዮጵያ - ሰሜን እዚ ብዝፈጸም ናይ ቃጻ መጥቃዕቲ ዝተወልዐ፤ እቲ ጃንዳ እውን ባዕሉ ዝተጃህረሉ፡ ከም ብርሃን ጸሓይ ድመቕ፡ ዘይማትእ ፍጻሜ እዩ። ውጥን ናይ'ቲ ሕልማዊ ዕንደራ፡ ነቲ 80% ኣጽዋር ኢትዮጵያ ዝዓጠቐ፡ ኣብ'ቲ ክልል ዝነበረ ልዕሊ 30,000 ሰራዊት ደምሲሶካን ዕጥቁ መንዚዕካን ናብ ኣዲስ-አበባ ብምግስጋስ መንግስቲ ምግልባጥ፡ ድሕሪኡ እንተተኸኸሉ ንኤርትራ ምውራር እዩ ነይሩ። ድሕሪ'ቲ ሃንደበታዊ መጥቃዕቲ ዝተቐልዐ ምስጢራዊ ሰነድ ወያነ ከምዝኸሸሐ ድማ፡ እቲ ውጥን ኣብ ኣኼባ ማእከላይ ሽማግሌ ናይ'ቲ ውድብ ተዘትይሉ ዝጸደቐ እዩ ነይሩ። ዕንደራ ወያነ፡ ዛጊት ኣውራጅዎ ዘሎ ዕንወትን ኣኸቲልዎ ዘሎ ሰብኣዊ ቅልውላውን፡ እምብዛ ከቢድ እዩ። ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂ ድመቕ እናኸነ ግን፡ ኣብ ዝሓለፈ ኣዋርሕ፡ ነዚ መዳርግቲ ዘይብሉ ገበን ብምኸዋል፡ ንወያነ ካብ ተሓታትነት ንምድሓን ጥራይ ዘይኮነ፡ ነቲ ሓጢአት ናብ ካልኣት ንምስልባጥ፡ ብስም ሰብኣዊ መሰልን ሰብኣዊ ሓገዝን ክካየድ ዝጸንሐ ኣእዛን ዘደንቁር ውሁድ ፕሮፖጋንዳዊ ዘመተ፡ ኣዝዩ መስደመም እዩ። ገበናት ወያነ፡ ኣብ ሕዳር 2020 ዝጀመረ ኣይኮነን።

ኣብ 1998 ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ኡናት ብምእዋጅ ዘውረዶ ዕንወትን ኣብ ሰላማዊ ህዝቢ ዝፈጸም ሰፊሕ ናይ ኡናት ገበንን፡ ብጭብጢታት ስነ-ድ እዩ። ባዕላቶም ኣመሪካን ሕብረት ኤውሮጳን ኣውሓስቲ ኮይኖም ዝፈረምሉ ናይ መወዳእታን ቀያዲን ብይን ብምሕሳም፡ ን20 ዓመታት ኣብዚ ዞባ ዝፈጠሮ ወጥሪ፡ ኣብ ሶማሌ ዝፈጸም ወራርን ዕንወትን፡ ኣብ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዘውረዶ ግፍዒን በደልን ከቢድ ግህሰት ሰብኣዊ መሰልን፡ ብቐንዱ ብባርኹት ኣመሪካን ሰብ-ኪዳና ሃገራት ኤውሮጳን ምንባሩ ድማ፡ ታሪኽ ዝሰነዶ ዘሕንኽ ዛንታ እዩ። እዚ ሕጂ ኣብ ኢትዮጵያ ተኸሲቱ ዘሎ፡ ንዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ብኣሉታ ዝጸለወ ጸጥታዊ ሽግርን ሰብኣዊ ቅልውላውን እምበኣር፡ መቐጸልታን ውጽኢትን ናይ'ቲ ወያነ ኣብ 27 ዓመታት ዘመነ ስልጣኑ፡ ገዚፍ ምወላን ምትብባዕን ሃገራት ምዕራብ ሰነቕ ክፍጽዎ ዝጸንሐ፡ ኩሉ-ዝፈልጦ ገበናት እዩ።

ወያኔ፡ ብቁጥዐ ህዝቢ ካብ ስልጣን ምስ ተደርቦዩ ድማ፡ ብቐብጸተ-ተስፋ ናብ ሽርሓዊ ተግባር ብምውራድ፡ ነቲ ኣብዚ ዞባ ዝተኸሰተ ናይ ሰላምን ምትሕብባርን ሃዋህው ንምዝራግ፡ ኣብ ትግራይ ተሸጉጡ ክዕንቅጽ ጸኒሑ።

አብ መወዳእታ ከኣ፡ ነብሱ-ቅትለታዊ ስጉምቲ ወሲዱ። አብ'ዚ፡ ወያነ ብርዑድ መንፈስ ናብዚን ናብቲን እናተላኸዐ ዘዕለብጠሉ ዘሎ ናይ ቅብጻት ሰዓታት እምበኣር፡ ህዝቢ ኢትዮጵያ ነብሱ ክከላኸልን ድሕነቱ ከውሕስን ባህርያዊን ሕጋዊን መሰሉ'ዩ። ግደ ሓቂ፡ ማሕበረሰብ ዓለም ክኸንፍ ዝግባእ፡ ጃንዳ ወያነ ካብ ሕጋዊ ተሓታትነት ንምምላጥ፡ ንህዝቢ ትግራይ ጀሆ ሒዙ ንኸቢድ ሕሰም ንምቅልዑ ዝፈጸሞን ዝቐጽሎ ዘሎን ኣዕናዊ ተግባራት'ዩ። ነዚ ሚልዮናት ቆልዓ-ሰበይቲ ኣብ ደልሃመት ዝሸመመ ኢ-ሰብኣዊ ተግባር ኣብ ክንዲ ምኽ-ናን፡ ብዝተፈላለዩ ጸቕጢታት፡ ንውሑዳት መጋበርቲ ገበነኛታት ከተድሕን ምህቃን ከኣ፡ ታሪኽ ይቕረ ዘይብሎ ዘይፍትሓዊ ተግባር እዩ። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኩነታት እምበኣር፡ ብኣመሪካን ሰብ-ኪዳና ዝኾና ሃገራት ኤውሮጳን ዝሓልፉ ውሳኔታትን ዝውሰዱ ስጉምቲታትን፡ ቀንዲ ኣዕኩድ ኣህጉራዊ ሕግታት፡ ከምኡ'ውን ናጽነትን ልዑላዊነትን ሃገራትን ህዝብታትን ዝግህሱ፤ ኣብ ጠቕነን ምስይጣንን ዲፕሎማሲያዊ ምጉጣጥን ዝኣምኑን ዝምርኮሱን ስለዝኾኑ፡ ብርትዕን ሕግን ቅቡላት ኣይኮኑን።

ሓዳስ ኤርትራ

19/9/2021